

คู่มือคำอธิบายและตัวอย่าง พฤติกรรม
ตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จัดทำโดย

ทีมคณะทำงานให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก
อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

คู่มือคำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ทีมคณะกรรมการให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก	ประธานคณะกรรมการ
หัวหน้าสำนักปลัด	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	คณะกรรมการ
เจ้าพนักงานธุรการ	คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล	เลขานุการคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก

จัดทำโดย

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

คำนำ

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดในพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรม ดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก จึงได้จัดรวบรวมตัวอย่างพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับใช้เป็นคู่มือหรือกรอบแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์กรกลาง บริหารงานบุคคลและหน่วยงานของรัฐ โดยคณะทำงานในการประชุมครั้งที่ ๑ /๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบกับหลักการของมาตรฐานทางจริยธรรมและ ตัวอย่างพฤติกรรมสำหรับใช้เป็นคู่มือหรือกรอบแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรม ให้กับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและหน่วยงานของรัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือคำอธิบายและตัวอย่าง พฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะเป็นประโยชน์ต่อ องค์กร ซึ่งหากท่านได้พบข้อบกพร่องอันควรแก้ไข หรือประสงค์จะให้คำแนะนำเพื่อ ประโยชน์ต่อการดำเนินการในระยะต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก ยินดีน้อม รับและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะทำงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก

มกราคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
มาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมทางจริยธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม	

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม ได้บัญญัติให้ “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการ กำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทาง จริยธรรมดังกล่าว” และมาตรา ๒๕๘ ข.(๔) บัญญัติให้ “ให้มีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงาน บุคลากรภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความ ซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากร ภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา” โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติมอบหมาย ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับดูแลหน่วยงานผู้รับผิดชอบการดำเนินการ เตรียมการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม บุคคลของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข.(๔) ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ร่วมกับ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินการ ก.พ. และองค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ เห็นควรเสนอเป็น กฎหมายระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจด้านจริยธรรมภาครัฐ มีสภาพบังคับเกิดประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยพระราชบัญญัติมาตรฐาน ทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ และ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนด ให้ “มาตรฐานทางจริยธรรม” คือหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ประกอบด้วย

๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

- ๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว องค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ จะต้องนำไปใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรม และใช้เป็นหลักเกณฑ์ การประพฤติปฏิบัติตนในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรหรือไม่ควร กระทำ ของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะทำให้ประมวลจริยธรรมที่จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องและ ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน ทางจริยธรรมที่กฎหมายกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติหลักการของพระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑) กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทน ก.พ. เป็น รองประธาน ผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลนอกจาก ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. ผู้แทนศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้า คน และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

๓) ก.ม.จ. มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับ นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ ให้คำปรึกษาแก่ องค์กร กลางการบริหารงานบุคคลในการจัดทำและปรับปรุงประมวลจริยธรรม กำหนด หลักเกณฑ์การนำ จริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมถึงวินิจฉัย ติความ หรือให้ความเห็น ในเรื่องที่ขัดแย้งกับมาตรฐานทางจริยธรรม ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ ตามมาตรฐานทางจริยธรรม

๔) กำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการอื่นที่ทำหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของ รัฐ กำหนด ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทนั้น และให้มีกลไก ขับเคลื่อนองค์กร กระบวนการและวิธีการในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำพฤติกรรมในการรักษาจริยธรรมไปใช้ ในกระบวนการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมเกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐาน ทางจริยธรรมและการจัดทำประมวลจริยธรรม ดังนี้

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ ความ ถูกผิด การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและ ละเว้นความชั่ว

มาตรา ๖ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ ในกรณีที่ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่รับผิดชอบ ให้องค์กรต่อไปนี้เป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรม

(๑) คณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการการเมือง

(๒) สภากลาโหม สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม

(๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๔) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

ในกรณีที่มีปัญหาว่าองค์กรใดเป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทใด ให้ ก.ม.จ. เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของ หน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้ การ จัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ ด้วย

มาตรา ๑๔ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมตามมาตรา ๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม และ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๑๓ ให้ ก.ม.จ. มีอำนาจกำหนด หลักเกณฑ์เป็นระเบียบ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรตาม มาตรา ๖ วรรคสอง และหน่วยงานของรัฐ ใช้เป็น หลักเกณฑ์สำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรม รวมทั้งการ กำหนดกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการนี้ ให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่ให้ คำแนะนำแก่องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรตาม มาตรา ๖ วรรคสอง และ หน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๑

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

หลักการ

ส่งเสริมสนับสนุนและพิทักษ์รักษาสถาบันหลัก ของประเทศ โดยการรักษาผลประโยชน์ และ ชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตาม หลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย

คำอธิบาย

ยึดมั่น หมายถึง ก. ยึดถืออย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เช่น ยึดมั่นในหลักการ ยึดมั่นในตัวบุคคล

ส่งเสริม หมายถึง ก. เกื้อหนุน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ดีขึ้น

สนับสนุน หมายถึง ก. ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ

พิทักษ์ หมายถึง ก. ดูแลคุ้มครอง

รักษา หมายถึง ก. ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สินสมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษา บ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาไมตรี

เทิดทูน หมายถึง ก.ยกย่อง เชิดชูไว้เป็นที่ เคารพ

ต่อต้าน หมายถึง ก. ปะทะไว้ ต้านทานไว้ สู้รบ ป้องกันไว้

ปฏิบัติ หมายถึง (๑) น. ฝ่ายตรงกันข้าม, ขัดศึก, ศัตรู (๒) ว. ที่ตรงกันข้าม เช่น ฝ่ายปฏิบัติ

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศฯ เช่น

๑. แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือ ผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ
๒. ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคง ของ ประเทศชาติ
๓. ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและ อธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ
๔. ไม่แสดงออกในลักษณะการดูหมิ่น เหยียด หยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการ

ทำลาย ความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอัน เป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความ
เสื่อมเสียต่อ ภาพลักษณ์ของประเทศ

๕. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา

๖. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี

๗. ยกย่อง เชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์

๘. ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจ เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๒

ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

หลักการ

ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม มี
จิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับ การตรวจสอบและรับผล
จากการกระทำของตน

คำอธิบาย

ซื่อสัตย์ หมายถึง ก. ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง
ความซื่อสัตย์ (วิกิพีเดีย ๑๘ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง แก่มุมหนึ่งของศีลธรรม แสดงถึง
คุณลักษณะทางบวกและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความจริงใจ และความตรง
ไป ตรงมา พร้อมด้วยความประพฤติตรง ตลอดจน การงดเว้นการโกหก การคดโกง หรือ
การลักขโมย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ความซื่อสัตย์ยังหมายถึง ความน่าไว้วางใจ ความรักดี
ความเป็นธรรมและ ความบริสุทธิ์ใจอีกด้วย

ความซื่อสัตย์ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน,
สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎข้อบังคับ
ทั้งหลาย ไม่คดโกง ไม่ ลักขโมย ไม่เอาของหลวงมาเป็นของตน แต่ความ ซื่อสัตย์ต่อ
กฎระเบียบหรือข้อบังคับเท่านั้นอาจ ไม่เพียงพอ นักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมี
จิตสำนึกของความซื่อสัตย์อยู่ตลอดเวลา ไม่หาทางตีความกฎหมายหรือข้อบังคับให้
ตนเอง สามารถคอร์รัปชันได้

สุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ

สุจริตใจ หมายถึง ว. บริสุทธิ์ใจ จริงใจ เช่น เขาช่วยเหลือเด็กคนนั้นด้วยความสุจริตใจ ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน

มโนสุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบทางใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ ความไม่โลภอยากได้ของ ของผู้อื่น ๑ ความไม่พยาบาท ๑ ความเห็นถูก ตามทำนองคลองธรรม ๑

จิตสำนึก หมายถึง น. ภาวะที่จิตตื่นและรู้ตัว สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส ทั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สัมผัสได้ ด้วยกาย

รับผิดชอบ หมายถึง ก.ยอมรับผิดชอบทั้งที่ดีและไม่ดี ในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแล ของตน เช่น สมุหบัญชีรับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับการเงิน **ความรับผิดชอบ** (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง ความรับรู้หรือความ ตระหนักในภาระหน้าที่ของตนว่ามีอะไรบ้าง มีขอบเขตมากน้อยเพียงใด และถ้ามีความ ผิดพลาดเกิดขึ้นก็ต้องยอมรับผิด

ความพร้อมรับผิด (คู่มืออบรมวิทยากรการ ป้องกันทุจริต โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต”, สพฐ. และสำนักงาน ป.ป.ช.) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐหน่วยงาน ซึ่งยึดหลักด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ ยอมรับและเชื่อถือจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่แสดงถึงความพยายามในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

พฤติกรรมตามค่านิยมสี่สัต์ย์รับผิดชอบ (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่าง และ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถด้วยการทุ่มเท กำลังกาย สติปัญญา และเวลาให้แก่ทางราชการ ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตรงตามกำหนดเวลา และตรงตามการนัดหมาย มีความเสียสละในการปฏิบัติงานที่บางครั้งอาจต้องปฏิบัติงานนอกเหนือจากหน้าที่หรือเวลาราชการ ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของทางราชการ หรือ ประชาชน ไม่นำทรัพยากรของทางราชการมาใช้ เป็นของส่วนตัว และแสดงพฤติกรรมที่คงไว้ ซึ่งเกียรติของข้าราชการ โดยไม่โอนอ่อนต่อความ ทุจริต หรือผู้มีอิทธิพล

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

สี่สัต์ย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เช่น

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในงานหรืออาชีพของตน
๒. ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และ การนัดหมาย
๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ
๔. กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมรับการตรวจสอบ รวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและ ชอบธรรม กล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจาก การกระทำของตนเอง
๕. มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และ พร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและ ยินดีแก้ไข
๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อ องค์กรที่สังกัด
๗. อดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ ที่เย้ายวน โดยคำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี
๘. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับ ของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง
๙. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาด โดยเร็วที่สุด
๑๐. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และให้ข้อมูลรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ
๑๑. ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการ เพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว
๑๒. ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อ รักษาทรัพย์สินสาธารณะ และสิ่งแวดล้อม
๑๓. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็น ของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย
๑๔. ไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบ ไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด
๑๕. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะ อย่างเต็มความสามารถ

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๓
กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

หลักการ

กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียง เพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

คำอธิบาย

กล้า หมายถึง ก. ไม่กลัว, ไม่ครั่นคร้าม

ถูกต้อง หมายถึง ก. ไม่ผิด เช่น คำตอบถูกต้อง

ชอบธรรม หมายถึง ว. ถูกตามหลักธรรม ถูกตามนิตินัย

ชอบ หมายถึง (๑) ก. ถูกต้อง เช่น คิดชอบ ชอบแล้ว

(๒) ก. เหมาะ เช่น ชอบด้วยกาลเทศะ

(๓) ก. มีสิทธิ์ เช่น ชอบที่จะทำได้

ทำนอง หมายถึง น. ทาง, แบบ, แบบอย่าง, เช่น ทำนองคลองธรรม ทำนองเดียวกัน
คลองธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การยึดมั่น ในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม
การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และ จริยธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะใน
ราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การดำรงตน
และการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงามความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย
คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง
และ เกียรติยศของความเป็นข้าราชการที่ดี

พฤติกรรมตามค่านิยมกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ ถูกต้อง (รายงานการวิจัย กรณีศึกษา
บุคคล ตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่,
สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง

การปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการที่กล้าต้านทานกับอิทธิพลหรือ ผลประโยชน์ทั้งที่มาจาก
ภายในหน่วยงานเอง หรือจากภายนอกที่จะทำให้ข้าราชการผู้นั้น ปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม
ระเบียบกฎเกณฑ์ หรือหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของตน ทั้งกล้าที่ จะพูดและกระทำเพื่อ
รักษาผลประโยชน์ของ ทางราชการ เมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และพยายาม

หลีกเลี่ยงไปจากสถานการณ์ ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งรวมถึงการหาความ ช่วยเหลือ จากผู้มีอำนาจกว่าเพื่อป้องกันไม่ให้ เกิดสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้องขึ้น

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น

๑. ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ชอบธรรม
๒. รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบาย สิ่งที่ทำตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำ ของตนเอง
๓. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็น การกระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน
๔. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงาน การทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย
๕. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือ ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
๖. ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
๗. ปฏิบัติงานตามหลักวิชา ตามหลักการ และ จรรยาบรรณ โดยไม่ประนีประนอมกับ ความเลว ไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ
๘. ให้งานไว้แก่ผู้กระทำความดี และกล้าลงโทษ ผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม
๙. ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทาง ศีลธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหาย แก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามกอนาจาร การส่งต่อจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น การรบกวน สร้างความรำคาญหรือเป็นการโฆษณา สินค้า ธุรกิจ และบริการ นอกเหนือจากที่ราชการ กำหนดรวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นเกมออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือดูหนังออนไลน์
๑๐. ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจ กระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชน เป็นสำคัญ

กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม เช่น

๑. ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมาย แม้ผู้บังคับบัญชา จะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้าน ตรวจสอบตามกระบวนการ
๒. บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๔

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

หลักการ

คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความ เสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวม

คำอธิบาย

คิดถึง หมายถึง ก. นึกถึง นึกถึงด้วยใจผูกพัน

ประโยชน์ส่วนรวม (วิกิพจนานุกรม ๒๒ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง

- (๑) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ในกลุ่ม ๆ หนึ่ง, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น
- (๒) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่ประชาชนส่วนใหญ่, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น
- (๓) น. (กฎหมาย) ประโยชน์อันเกิดจากการ จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค, ภาวะที่เกิดประโยชน์เช่นนั้น
- (๔) น. (กฎหมาย, ไทย) ประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการ สาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือ ประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการหรือ การกระทำซึ่งมีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือ สนับสนุนประชาชนเป็นส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนรวม (หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง หรือผลประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และไม่ใช่วิธีผลประโยชน์ของกลุ่มชน

ประโยชน์ส่วนตัว (หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑)

หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ของตนหาผลประโยชน์จากบุคคล หรือกลุ่มบุคคล มีทั้งที่เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้ เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจ ไมตรีอื่น ๆ การลำเอียง การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น

ผลประโยชน์ส่วนตน (คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน, สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ๒๕๖๐) หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งผลประโยชน์นี้อาจเป็น ตัวเงินหรือทรัพย์สิน อื่น ๆ รวมถึงผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้ได้รับพึงพอใจ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุดความรู้การเฝ้าระวัง การทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ, สำนักงาน ป.ป.ช.) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ การใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมหรือ การดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือ พวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดย ไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (คู่มือการพัฒนาและ ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทาง จริยธรรม ข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๔) หมายถึง สถานการณ์หรือการ กระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริหารมี ผลประโยชน์ส่วนตน เข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม กล่าวคือการ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่าง รู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งมีรูปแบบ ที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็น สิ่งที่ปฏิบัติกัน ทัวไปโดยไม่เห็นว่าเป็นความผิด เช่น การรับ สินบน การจ่ายเงินใต้โต๊ะ การจ่ายเงินตอบแทน เพื่อให้ตนเองได้เลื่อนตำแหน่ง

ผลประโยชน์ทับซ้อน (การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์และมาตรา ๑๐๐ โดย ดร.กำชัย จง จักรพันธ์, สำนักงาน ป.ป.ช., ๒๕๕๕) หมายถึง สถานการณ์ สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริง ที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้อำนาจ หน้าที่ หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่อองค์กร แต่ตนเองผลประโยชน์ ส่วนตน เกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้น ๆ

จิตสาธารณะ หมายถึง

(๑) น. (Public mind, Public consciousness) คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มองเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วนร่วม ในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิ และหน้าที่ในความรับผิดชอบ พร้อมลงมือ ปฏิบัติร่วมช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่สังคมของเราร่วมกับผู้อื่น หรือเรียกง่าย ๆ ว่าเป็นน้ำใจของคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลใด ๆ ตอบแทน

(๒) น. ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหา ที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนา จะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม

ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ เช่น

๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่เช่น ไม่ใช้ความสนิทส่วนตัว ปูนาบ่าเหน็บพิเศษแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา
๒. ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวม ต้องเสียไป เช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างความผูกมัดหรือรับว่าจะ ดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของ ตนโดยจงใจ
๓. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลา ของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวมในงานและอาชีพของตน
๔. มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ โดยคิดถึงความสุขและประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชน
๕. ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน คู่มีอ แนวทางการจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน
๖. หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน
๗. มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและ หน้าที่ในความรับผิดชอบ
๘. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรม ของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
๙. ตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยยึดหลัก เหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม

๑๐. สร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำ ของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์
แล ะ ความสัมพันธ์ส่วนตัว

๑๑. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กดดันต่อการ ตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่
เกี่ยวข้องกับงาน ในหน้าที่ราชการ

๑๒. หลีกเลียงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือ บริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำ
ให้ ประชาชนขาดความไว้วางใจ

๑๓. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ
รางวัล หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และยึดคำแนะนำ เกี่ยวกับการรับของขวัญ ของ
กำนัน การรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน

DO'S

การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

- ❖ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง
- ❖ ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ
- ❖ ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของข้าราชการและส่วนราชการของตน
- ❖ ตักเตือนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ

มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

- ❖ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการและ การเป็นข้าราชการที่ดี
- ❖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ - เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน

การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์

ส่วน ตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของราชการ ประชาชนหรือประเทศชาติเป็นหลัก

การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

- ❖ -ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดีและประพฤติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคำสอนหรือหลักปฏิบัติของศาสนาและให้เหมาะสมในสถานะที่เป็นข้าราชการ
- ❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักกฎหมายหลักวิชาการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดงความคิดเห็นหรือทักท้วงเมื่อพบว่ามีกระทำความผิดในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

การยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

- ❖ ละเว้นการเรียกรับหรือดำเนินการอื่นใดที่ประสงค์จะให้ตนเอง ได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่

DO'S

การให้บริการแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว มี

อัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม
- ❖ ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยอัธยาศัยที่ดีสุภาพ และสร้างความประทับใจให้แก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการด้วยน้ำใจจริง

การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง

และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด
- ❖ ให้บริการผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และให้ตรงกับความต้องการของ ผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มา ติดต่อเป็นสำคัญ

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ

โปร่งใส และตรวจสอบได้

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด
- ❖ รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

การยึดมั่นในระบบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ❖ ตระหนักและยึดมั่นในหลักการของการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ❖ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือ ประกอบการ พิจารณาการพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
- ❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถอธิบายเหตุและผลในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย

DON'TS

มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

❖ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความสำเร็จอาจทำให้เกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาลต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขาดความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า

การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์

ส่วน ตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

❖ ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติต่อ องค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อ ประชาชน

❖ ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตนเองมากกว่าคำนึงถึง ประโยชน์ ของส่วนรวม

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่นำความคิดเห็น ส่วนตัวมาใช้ปะปนกับการปฏิบัติหน้าที่

การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และกฎหมาย

❖ ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง

❖ หลักและคำสอนของศาสนา หรือความเหมาะสมในการเป็นข้าราชการที่ดี

❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการและแนว ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำในสิ่งที่ ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

การยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

❖ ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหา ประโยชน์ส่วนตน

❖ กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบให้ตนเองหรือบุคคลอื่น

❖ ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นให้ ได้รับความเสียหาย

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่นำตำแหน่ง หน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ

โปร่งใส และตรวจสอบได้

❖ เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อ ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารที่ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ ขอรับข้อมูลข่าวสาร

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่เป็น การละเว้น หรือละเมิดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือนำให้ผู้มาติดต่อราชการ ได้รับความเสียหาย

DON'TS

การให้บริการแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว มี

อัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ

❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการ เลือกปฏิบัติราชการในเรื่องต่าง ๆ

❖ แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความ รับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลาง ทาง การเมือง

❖ มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรเลือกปฏิบัติอย่าง เป็นธรรม

การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

❖ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับ จริยธรรม ของพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง

การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน

ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

❖ ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการ เลือก ปฏิบัติราชการในเรื่องต่าง ๆ

❖ แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความ รับผิดชอบใน ฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลาง ทาง การเมือง

❖ มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรเลือก ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

การยึดมั่นในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข

❖ การปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้องให้ความสำคัญแก่ความคิดเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย

❖ แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็น การต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

❖ใช้อำนาจบังคับหรือแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบ แคลงสงสัยว่าเป็นการกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการของตน

❖ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ไม่ จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์